

Κεφάλαιο 19

ΠΑΝΤΑΒΑ ΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΚΑΛΙ

(Ό) Παριξίτ παρακαλούσε με δάκρυα στα μάτια και με τόση ταπεινοφροσύνη, ώστε ο Βυάσα είπε: “Οι Πάνταβα, γιε μου, ήταν πιστοί οπαδοί του ηθικού νόμου. Δεν παρέκκλιναν ποτέ από τον λόγο που είχαν δώσει. Τηρούσαν τον κανόνα που έλεγε ότι η νικημένη πλευρά δεν έχει δικαίωμα να προκαλεί τους νικητές. Ο παππούς σου και οι νεότεροι αδελφοί του αναγνώρισαν την ηθική ανωτερότητα του Νταρμαράτζα, του πρεσβύτερου αδελφού τους και συγκρατήθηκαν. Γιατί αλλιώς, θα σωριάζανε τους βρωμερούς Καουράβα βουτηγμένους στο αίμα τους και θα πετούσαν τα πτώματά τους για να ξεσχιστούν από σκύλους και όρνια. Παρ’ όλα αυτά όμως, ο παππούς σου, ο Μπίμα τεντωνόταν για να πέσει πάνω σ’ αυτούς τους κακοήθεις ανθρώπους, όμοιος μ’ ένα λιοντάρι αλυσοδεμένο σε ένα δέντρο. Γελούσε ειρωνικά για την προσκόλληση που είχε ο Νταρμαράτζα στο Ντάρμα. Τι μπορούσε όμως να κάνει; Είχε γίνει άκακος από τη θέληση του πρεσβύτερου αδελφού του. Έτσι έπρεπε να συμπεριφέρεται, σαν ένας αδύναμος άνθρωπος”.

Όταν είπε όλ’ αυτά ο Βυάσα, ο Παριξίτ τον ρώτησε τον λόγο για τον οποίο οι παππούδες του ήταν τόσο υποδουλωμένοι. Ο Βυάσα χαμογέλασε κι απάντησε: “Γιε μου! Θα σου το πω κι αυτό επίσης. Ο παππούς σου, ο Νταρμαράτζα, γιόρτασε με πρωτοφανή μεγαλοπρέπεια τη Ρατζασούγια Γιάγκνα, στην αίθουσα που είχε χτίσει γι’ αυτόν η Μάγια. Οι Καουράβα είχαν προσκληθεί γι’ αυτή τη Γιάγκνα και όπως σου είπα, έμειναν εμβρόντητοι από θαυμασμό για τη μεγαλοπρέπειά της. Γέμισαν επίσης με φθόνο και μ’

ένα πνεύμα εκδίκησης, σαν να είχαν προσβληθεί από την ευημερία και τη δύναμη των Πάνταβα. Συνεννοήθηκαν με πονηρά στοιχεία κι αναζήτησαν κάποιο μέσο με το οποίο θα μπορούσαν να υπονομεύσουν την ευτυχία τους. Τελικά κατέστρωσαν ένα σχέδιο.

Το σχέδιο αυτό ήταν τα τυχερά παιχνίδια και το βασιλικό παιχίδι των ζαριών. Φέρονταν σαν να ήταν γεμάτοι από αδελφική αγάπη και σαν να παρακινούνταν από τη μεγαλύτερη συμπάθεια. Τα λόγια τους ήταν δηλητηριασμένες σταγόνες μελιού, μαχαιριές μουσκεμένες με βούτυρο. Έπεισαν τον τυφλό γέρο πατέρα τους, να στείλει ένα μήνυμα στο Νταρμαράτζα που έλεγε τα εξής: “Είστε όλοι αδέλφια, γιε μου. Μαζευτείτε όλοι μαζί σ’ ένα μέρος και γλεντήστε με το παιχνίδι των ζαριών”.

Όταν ο παππούς σου έλαβε αυτή την πρόσκληση, δεν είχε καμμιά υποψία για την πονηριά για την οποία ήταν ικανοί οι Καουράβα, επειδή αυτός είχε έναν απονήρευτο νου. Δέχτηκε την πρόσκληση κι έπαιξαν το παιχνίδι που του είχαν προτείνει, μη γνωρίζοντας την πλεκτάνη που είχαν σχεδιάσει. Μπήκε τότε σε πειρασμό να στοιχηματίσει τ' αδέλφια του και τελικά ακόμα και τη βασίλισσά του, τη Ντραούπαντι. Δεν αντιλήφθηκε ότι το παιχνίδι ήταν γεμάτο από ανέντιμες κινήσεις και συνωμοτικά κόλπα. Δε φανταζόταν ποτέ ότι τα ξαδέλφια του θα τον υποχρέωναν σε έσχατη δυστυχία. Έτσι, σύμφωνα με τους κανόνες του τυχερού παιχνιδιού, η Ντραούπαντι έγινε ιδιοκτησία των νικητών. Κι αυτοί τότε, για να λάβουν εκδίκηση και για να ικανοποιήσουν το μίσος που τους κυρίευε, σχεδίασαν να ατιμάσουν τη βασίλισσα των Πάνταβα, μπροστά στα μάτια όλης της συνάθροισης των αυλικών. Αχρεία μυαλά μπορούν να καταστρώσουν μόνο αχρεία σχέδια”.

Ακούγοντας τα λόγια αυτά, ο Παριξίτ άρχισε να κλαίει και ρώτησε τον Βυάσα με φωνή που διακοπτόταν από στεναγμούς. “Πώς μπόρεσε ο τυφλός αυτός Ντριταράστρα, αυτοκράτορας κι αυτός ο ίδιος, να ανεχθεί αυτή την ατιμωτική συμπεριφορά προς

μια γυναίκα και βασίλισσα; Δεν είχε φυσικά τα μάτια του για να δει, είχε όμως βέβαια τ' αυτιά του για ν' ακούει. Μήπως είχε ξεριζώσει τ' αυτιά του, ώστε οι θρήνοι της να μη φτάνουν σ' αυτόν; Ή μήπως είχαν κουφαθεί κι αυτά; Τα Σάστρα διδάσκουν ότι καμμιά γυναίκα δεν πρέπει να προσβάλλεται ή να πληγώνεται. Πρέπει να της δίνεται πάντα βοήθεια και συμπαράσταση κι αυτοί οι κυβερνήτες που έπρεπε να αποτελούν παραδείγματα ηθικής και δικαιοσύνης για τους υπηκόους τους, είχαν το θράσος να καταπατήσουν τα Σάστρα ατιμώρητοι. Πώς μπορούν τέτοιοι ανήθικοι άνθρωποι να είναι αυτοκράτορες; Δεν είναι οι χειρότεροι απ' όλους τους θνητούς; Μόνο οι χειρότεροι αμαρτωλοί θα σχεδίαζαν να προσβάλλουν και να ατιμάσουν τη σύζυγο ενός άλλου, μια αβοήθητη γυναίκα. Νιώθω πως αυτή η χώρα έχει σκιστεί σε κομμάτια, μόνο και μόνο επειδή τέτοια απαίσια πρόσωπα ανυψώθηκαν στην εξουσία. Τελικά αυτές οι καταστροφές έφεραν την ολική καταστροφή. Ο Θεός δεν είναι τυφλός, δεν είν' έτσι;”

Ο Παριξίτ συνέχισε να διαμαρτύρεται θρηνώντας. “Ακόμα και τα τέρατα και οι βάρβαροι σέβονται το γυναικείο φύλο. Αν ανάμεσά τους βρισθεί μια γυναίκα κατ' αυτό τον τρόπο εκδικούνται σαν να έχει κακοποιηθεί όλη η φυλή. Στην περίπτωση της Ντραούπαντι, οι πρεσβύτεροι της γενιάς, ο αυτοκράτορας, οι δάσκαλοι, οι σοφοί και οι μορφωμένοι άνθρωποι, ήταν όλοι παρόντες και παρακολουθούσαν ομαδικά την αποτρόπαιη αυτή πράξη. Μήπως η ευφυΐα όλων αυτών των τιμώμενων προσώπων που ήταν αυτόπτες μάρτυρες ξαφνικά διαλύθηκε; Ή μήπως ξαφνικά, τυφλώθηκαν από κάποια φοβερή αρρώστια; Μήπως βοσκούσαν, ώστε η γεύση τους είχε γίνει τόσο κτηνώδης; Ξέχασαν την τιμή της φυλής στην ζωώδη κατάσταση που είχαν φτάσει. Και οι πρεσβύτεροι! Η αίσθηση της διάκρισής τους, τους είχε εγκαταλείψει και πρέπει να έμοιαζαν με παθητικές σκιές του εαυτού τους!”

Ο Βυάσα διέκοψε αυτό το κατηγορητήριο ενάντια σε κείνους τους πρεσβύτερους που κάθισαν ήρεμοι σ' αυτές τις τρομερές

στιγμές. “Γιε μου, Παριξίτ”, είπε, “μη σπεύδεις σε συμπεράσματα και κρίσεις. Κανείς από τους πρεσβύτερους στη συνάθροιση αυτή δεν ενέκρινε τη συμπεριφορά του Ντουριόντανα, του Ντουσάσανα και των άλλων. Τους προειδοποίησαν για τις συνέπειες της ανομίας τους. Τι μπορούσαν να κάνουν όμως, αφού αυτοί οι ανόητοι διέπρατταν το αμάρτημα; Όταν ο Ντουσάσανα έσερνε από τα μαλλιά τη Ντραούπαντι μέσα στην βασιλική αίθουσα, η οποία ήταν γεμάτη με αυλικούς και άλλους, η αγωνία του Βιντούρα, του Μπίσμα και του Ντρόνα ήταν πέρα από κάθε έλεγχο. Τα λόγια είναι ανεπαρκή για να περιγράψουν αυτή την κατάσταση. Δάκρυα έτρεχαν από τα μάγουλά τους. Δεν τολμούσαν να σηκώσουν τα πρόσωπά τους και να ρίξουν τα βλέμματά τους πάνω στην απαίσια συμμορία.

Υπήρχε επίσης κι ένας άλλος λόγος. Σπίθες έβγαιναν από τα θυμωμένα μάτια της Ντραούπαντι, όταν τη βασάνιζαν κατ' αυτό τον τρόπο κι αν οι σπίθες αυτές έπεφταν σε οποιονδήποτε στην αίθουσα, θα τον μετέτρεπαν σε στάχτη! Ευτυχώς κοιτούσε μόνο τον παππού σου, τον Νταρμαράτζα. Η εγκαρτέρηση και η αταράξια του αποτυπωνόταν στο νου της κι έτσι οι συγκεντρωμένοι άνθρωποι σώθηκαν από την καταστροφή. Γιατί αλλιώς, ο Ντουριόντανα, ο Ντουσάσανα και οι άλλοι της αισχρής αυτής παρέας δε θα είχαν επιζήσει. Το πρόσωπο του Νταρμαράτζα, το τόσο ατάραχο, είχε μία μεταμορφωτική επίδραση. Οι παππούδες σου, Μπίμα, Αρτζούνα, Νακούλα και Σαχαντέβα, παρακολουθούσαν προσεκτικά το πρόσωπό του, ενώ οι καρδιές τους σπαράσσονταν από τον αγώνα της Ντραούπαντι. Καθώς όμως τον παρατηρούσαν, οι διαθέσεις τους ημέρευαν. Το γαλήνιο πρόσωπο του Νταρμαράτζα γλύτωσε τους πάντες εκείνη τη μέρα από την καταστροφή. Άλλιώς, όλοι θα είχαν καεί στη φωτιά του θυμού της, κάνοντας περιττή τη μάχη του Κουρουκσέτρα.

Τίποτε δεν είναι δυνατό να συμβεί, εκτός αν το θέλει ο Θεός, δεν είναι έτσι; Πώς μπορεί κανείς να παραβιάσει τη θέληση του

Κυρίου Κρίσνα; Θρηνολογούσε που κανένας από τους κυρίους της δε σηκώθηκε για να τη σώσει, παρ' όλο που τους θύμιζε την ανδρεία και την αξία τους. Τότε ακριβώς, η σκέψη του Κρίσνα, του Σωτήρα, άστραψε σαν αστραπή και γέμισε τη μαραμένη της καρδιά με θάρρος. “Ω, Συαμασούνταρα”, φώναξε. “Αυτή δεν είναι προσβολή που γίνεται σε μένα. Ούτε μια άτιμη προσβολή που γίνεται στους Πάνταβα. Είναι ύβρις και προσβολή που γίνεται σε Σένα. Είσαι για μας το παν. Κρεμόμαστε από Σένα για το κάθε τι. Είναι λοιπόν δίκαιο να ανεχθείς τώρα τη σκληρή αυτή προσβολή, που διαπράττεται στην τιμή μας; Έχουμε αφιερώσει τις καρδιές μας σε Σένα. Άκουσε! Έχω αφιερώσει τον εαυτό μου σε Σένα. Ίσως να μην είσαι ικανοποιημένος με όσα έχουμε προσφέρει μέχρι τώρα στα πόδια Σου. Ας επικρατήσει η θέλησή Σου”. Έτσι παραδόθηκε τέλεια και ανεπιφύλακτα στον Κύριο.

‘Υστερα απ’ όλα αυτά, ο Φύλακας των απελπισμένων, ο Σωτήρας όσων παραδίδονται, ο Ίδιος ο Κύριος, ανέλαβε πάνω του το βάρος να την σώσει από τη δυστυχία. Προχώρησε σιωπηλά κι αόρατα και την ευλόγησε απαρατήρητος. Και ω! Θαύμα θαυμάτων! Το σάρι που οι ανθρώπινοι δράκοι προσπαθούσαν να της αφαιρέσουν, για να την εξεντελίσουν, έγινε ατελείωτο! Όλοι, ακόμα και αυτοί οι βασανιστές της έμειναν κατάπληκτοι με την εκδήλωση της Χάρης του Κρίσνα και της αφοσίωσης της Ντραούπαντι. Οι καλοί άνθρωποι και οι σοφοί κατάλαβαν ότι η Σάτυα (Αλήθεια) και το Ντάρμα δεν μπορεί ποτέ να βλαφτούν. Τα δάκρυα χαράς που κυλούσταν από τα μάτια τους ήταν η απόδειξη της αγαλλίασης που βίωναν. Ο κακός Ντουσάσανα έπεσε κάτω εξαντλημένος και ταπεινωμένος. Η Ντραούπαντι δε δοκίμασε την ελάχιστη ατίμωση. Όλη η ατιμία έπεσε στη συμμορία των Καουράβα, ενώ οι Πάνταβα έμειναν ανεπηρέαστοι. Μπορούσε ο Θεός να επιτρέψει να ταπεινωθούν οι δίκαιοι και ηθικοί Πάνταβα; Το κακό που οι Καουράβα σχεδίαζαν να κάνουν στους Πάνταβα ξαναγύρισε πάνω τους. Αυτό ήταν το άμεσο επακόλουθο της Χάρης, που ο

Κύριος Κρίσνα έδωσε στους παππούδες και στη γιαγιά σου και της αφοσίωσης και της πίστης που αυτοί είχαν προς τον Κύριο Κρίσνα.

Σκοπεύοντας να διακηρύξει στον κόσμο την έντονη αφοσίωση των Πάνταβα και την αποτελεσματικότητά της και για να τους παρουσιάσει σαν παραδείγματα για την επερχόμενη εποχή Κάλι, ο Κύριος σχεδίασε αυτό το συγκλονιστικό δράμα. Δεν υπάρχει τίποτε περισσότερο σ' αυτό πέρα από την πρόθεση του Κυρίου. Μπορεί να υποβληθεί σε συκοφαντίες, προσβολές και ατίμωση. Μπορεί να βουτηχτεί στη φτώχεια ή στον πόνο. Όμως το πρόσωπο που έχει παραδοθεί στη Θέληση του Θεού, τα καλωσορίζει και τα υπομένει με αταραξία. Ο Κύριος ποτέ δε θα εγκαταλείψει τα παιδιά του. Όσοι είναι αφοσιωμένοι στο Θεό πρέπει να είναι υπομονετικοί και ήρεμοι, ακόμα και κάτω από τις πιο οδυνηρές προκλήσεις. Γεγονός είναι ότι οι ευσεβείς και οι θεοσεβούμενοι είναι εκείνοι που τους επισκέπτονται τα βάσανα και οι δοκιμασίες. Για να διδάξει στην ανθρωπότητα αυτές τις μεγάλες αλήθειες, ο Κρίσνα έπαιξε αυτό το δράμα με ηθοποιούς τους Πάνταβα. Κάθε περιστατικό στη ζωή τους, δεν είναι παρά μια σκηνή στο θεατρικό Του έργο”.

